

BIULETYN

RADY DZIELNICY III MIASTA KRAKOWA

PRĄDNIK CZERWONY / OLSZA / RAKOWICE / WIECZYSTA / WIŚNIOWA / UGOREK / AKACJOWA / REDUTA

NR 3/2023 – JESIEŃ

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

ISSN 1509-1708

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

Budżet Obywatelski
str. 2, 8-9, 14

Konkurs „Patronki i Patroni
Krakowskich Ulic”
str. 5

Informacje o pracach
Rady Dzielnicy III
str. 10

Prace nad nowym placem zabaw przy Przedszkolu nr 178 przy ul. Sudolskiej są współfinansowane z budżetu Rady Dzielnicy III Prądnik Czerwony. Na początku września (w chwili oddania gazety do druku) terenem władali pracownicy firmy montującej zabawki, ale mamy nadzieję, że już tegoroczna jesień pozwoli przedszkolakom nacieszyć się nowym placem zabaw. Fot. Mateusz Drożdż

Polub naszą stronę oraz oficjalny profil Dzielnicy III Prądnik Czerwony i bądź zawsze na bieżąco.

www.dzielnica3.krakow.pl/ / @Rada i Zarząd Dzielnicy III Prądnik Czerwony

Wrześniowe pikniki z Budżetem Obywatelskim Miasta Krakowa

Od 22 września do 6 października 2023 r. odbędzie się głosowanie w tegorocznej edycji Budżetu Obywatelskiego. Głosować można zarówno stacjonarnie jak i on-line.

23 września w Parku Reduta i 30 września w Parku Zaczarowanej Dorożki odbędą się pierwsze pikniki z Budżetem Obywatelskim. Do dyspozycji mieszkańców będą punkty do głosowania „papierowego”. Ponadto dzieci będą miały możliwość skorzystania nieodpłatnie z dmuchańców oraz animacji zorganizowanych przez Centrum Młodzieży im. Jordana.

23 września w ramach pikniku odbędzie się już drugi Bieg Przedszkolaka. Dzieciaki z naszych dzielnicowych przedszkoli wezmą udział w biegu, na końcu dostaną medale i nagrody. Ponadto odbędzie się pokaz profesjonalnych modeli latających.

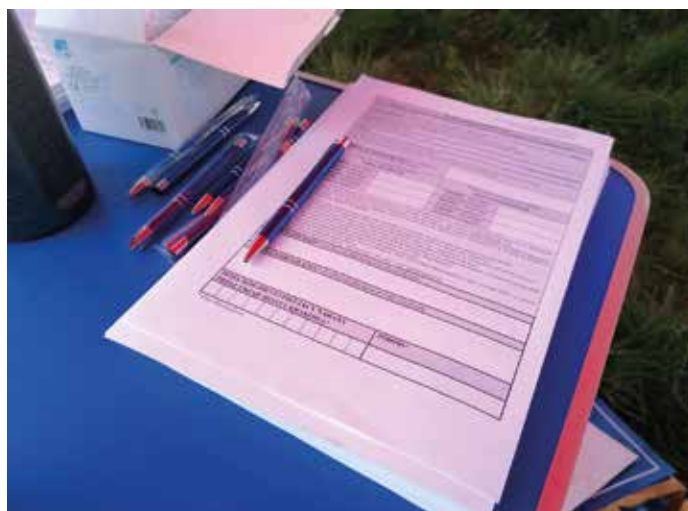
30 września w Parku Reduta równoległe z piknikiem odbędzie się wernisaż zdjęć wykonanych przez Seniorów z CAS Prądnik Czerwony, będący podsumowaniem zajęć fotograficznych organizowanych we współpracy naszej Rady z Centrum Aktywności Seniorów.

Mapa, na której pokazano część projektów zgłoszonych przez mieszkańców Dzielnicy III. Wszystkich projektów dzielnicowych jest 35. Za: www.budzet.krakow.pl

Zapraszamy też Państwa do punktów do głosowania, które zostały zorganizowane przez Radę Dzielnicy III Prądnik Czerwony:

- park Reduta, sobota 23 września w godzinach 11.00-16.00;
- teren koło placu zabaw przy ul. Meissnera/ Ślicznej 12A, niedziela 24 września w godzinach 10.00-12.00;
- wejście na teren Muzeum Lotnictwa Polskiego, ul. Seniorów Lotnictwa, niedziela 24 września w godzinach 15.30-17.00;
- park Zaczarowanej Dorożki, sobota 30 września w godzinach 12.00-16.00;
- teren koło placu zabaw przy ul. Macieja Miechowity 15A, niedziela 1 października w godzinach 11.00-13.00;
- siedziba Rady Dzielnicy III Prądnik Czerwony, ul. Naczelną 12, codziennie (bez weekendów) od 22 września do 6 października w godzinach 18.00-19.00.

W namiocie Dzielnicy III będzie można zagłosować przy pomocy papierowych formularzy. Fot. Mateusz Drożdż

Szczegóły będą dostępne na naszej stronie internetowej dzielnica3.krakow.pl oraz na naszym profilu na Facebooku.

Piotr Moskała
Przewodniczący Rady i Zarządu
Dzielnicy III Prądnik Czerwony

fot. archiwum własne

Szanowni Mieszkańcy,

Skończyły się wakacje, uczniowie wrócili do szkoły, wypoczywający na wakacjach – do pracy, a nasza Rada Dzielnicy – do intensywnej i obfitującej w wydarzenia końcówki roku.

Przed nami głosowanie w dziesiątej edycji Budżetu Obywatelskiego, które nasza Rada – jak każde działania mieszkańców – wspiera i pomaga przy organizacji punktów głosowania. Zapraszamy też młodych artystów do konkursu „Patronki i Patroni Krakowskich Ulic”, który z powodzeniem współorganizujemy z naszymi sprawdzonymi partnerami już

po raz jedenasty. Jak każdej jesieni będziemy też organizować lub współorganizować liczne wydarzenia edukacyjne i kulturalne.

Pilnujemy i nadzorujemy także inwestycje, które finansujemy, a jednostki gminne wykonują w naszej Dzielnicy, naprawiając infrastrukturę drogową, szkolną, sportową, czy sadząc zieleń. Wraz z Państwem lub w Państwa imieniu składamy też kolejne uwagi do inwestycji tramwajowej. Staramy się, aby nasza Dzielnica zmieniała się na lepsze. Dziękuję za wszystkie sygnały, które do nas docierają i które analizujemy, aby przekazać je w Państwa imieniu władzom miasta.

W najnowszym numerze „Biuletynu” znajdziecie Państwo różne informacje o naszych działaniach, działaniach radnych miasta Krakowa reprezentujących nas w Radzie Miasta Krakowa, wydarzeniach w Dzielnicy III, ale też dotyczące historii naszego kawałka Krakowa. Zapraszamy do lektury, przypominam, że jesteśmy też do Państwa dyspozycji w kwestiach bieżących interwencji. Zachęcam też do śledzenia naszej strony internetowej: www.dzielnica3.krakow.pl oraz naszego profilu na Facebooku, gdzie publikujemy bieżące informacje.

Piotr Moskała
Przewodniczący Rady i Zarządu
Dzielnicy III Prądnik Czerwony
facebook.com/Piotr.Moskala.Krakow

Redakcja „Biuletynu Rady Dzielnicy III Miasta Krakowa”:

Redaktor Naczelny: **Piotr Moskała**, Redaktor wydania: **Mateusz Drożdż**

Sekretarz redakcji i redaktor techniczny: **Dominik Słapiński**

Członkowie redakcji: **Paweł Wójcik** wraz z Komisją Promocji, Informacji i Łączności z Mieszkańcami.

Projekt: **Marcin Smolski**

Wydawca/Redacja: **Rada Dzielnicy III Prądnik Czerwony, ul. Naczelna 12, 31-421 Kraków**

Skład, łamanie i druk: Wydawnictwo-Drukarnia Ekodruk s. c. M. Grodecka, T. Grodecki, ul. Wielicka 250, 30-663 Kraków

Teksty w wersji elektronicznej możecie Państwo składać osobiście na nośnikach w siedzibie Rady Dzielnicy III, wysyłać na adres Rady: ul. Naczelna 12, 31-421 Kraków lub wysyłać pocztą elektroniczną na adres: rada@dzielnica3.krakow.pl.

Redakcja zastrzega sobie prawo do edycji nadesłanych materiałów, zmiany tytułów i dokonywania skrótów. Przystanych lub dostarczonych materiałów Redakcja nie zwraca. Radni Dzielnicy III publikują w „Biuletynie” nieodpłatnie i taką samą formę Redakcja „Biuletynu” może zaproponować innym autorom artykułów lub zdjęć. „Biuletyn” jest gazetą bezpłatną.

Miejsce i data wydania: Kraków, wrzesień 2023. Nakład: 4000 egzemplarzy, ISSN: 1509-1708

BIURO RADY DZIELNICY III PRĄDNIK CZERWONY

Zaprasza w porach przyjęć w poniedziałki, wtorki, środy i piątki w godz. 10.00 – 13.00
telefon i faks: 12 412 49 13, e-mail: rada@dzielnica3.krakow.pl, www.dzielnica3.krakow.pl

Rada Dzielnicy III Prądnik Czerwony zaprasza do śledzenia swojej strony internetowej: www.dzielnica3.krakow.pl,
gdzie ogłaszane są na bieżąco różne informacje dotyczące Dzielnicy,
a także porządki obrad sesji, projekty uchwał i archiwalne numery „Biuletynu”.

Darmowe dyżury prawne dla Mieszkańców Dzielnicy III

Rada Dzielnicy III Prądnik Czerwony zaprasza zainteresowanych Mieszkańców na darmowe dyżury prawne, które są prowadzone przez trzy kancelarie prawne współpracujące z naszą Radą. Są to:

Kancelaria Radcy Prawnego Agnieszka Rembiesa
ul. Skawińska 22/5, 31-066 Kraków, tel.: 12 633 19 86, 501 189 800, e-mail: kancelaria@rembiesa.pl

Kancelaria Markiewicz & Kowacka adwokaci i radcowie prawni
os. Bohaterów Września 76/1 31-621 Krakow, tel. 518 254 245, e-mail: kancelariakowacka@gmail.com

Kancelaria Radcy Prawnego Małgorzata Stachnik
ul. Pilotów 21/1, 31-462 Kraków, tel. 12 307 60 50, e-mail: biuro@malgorzastachnik.pl

Kancelaria Adwokacka Dominik Marchewka
ul. Słoneckiego 4/24, 31-417 Kraków, tel. 530834077, e-mail: adwokatmarchewwka@gmail.com

Aby umówić się na bezpłatną poradę prawną należy skontaktować się z wybraną przez Państwa kancelarią prawną i umówić się na wizytę, powołując się na umówioną usługę:

„darmowy dyżur prawny dla Mieszkańców Dzielnicy III Prądnik Czerwony”.

Do momentu przywrócenia możliwości prowadzenia spotkań w siedzibie Rady Dzielnicy III przy ul. Naczelnej 12, wszystkie spotkania z prawnikami w ramach darmowych dyżurów prawnych będą odbywać się w siedzibach wybranych przez Państwa kancelarii prawnych.

Zapraszamy!

www.dzielnica3.krakow.pl / **Kraków, ul. Naczelna 12, 31-421 Kraków, tel.: 12 412 49 13** / rada@dzielnica3.krakow.pl

Fotoradar na ul. Lublańskiej

W 2020 r. Główny Inspektorat Transportu Drogowego podpisał umowę na realizację 26 nowych fotoradarów w całej Polsce, w tym dwóch przeznaczonych dla Krakowa. Jeden z nich zamontowano przy drodze krajowej nr 79 w naszej Dzielnicy. Koszt jego instalacji wyniósł ok. 250 tys. zł.

Nowy fotoradar MultaRadar CD firmy JENOPTIK Robot GmbH, w postaci charakterystycznej kolumny w kolorze żółtym, został wyprodukowany i zamontowany w 2021 r. na ul. Lublańskiej przy przejściu dla pieszych w rejonie stacji benzynowej obok pawilonu Meteor w ramach rozbudowy nowego systemu radarowego. Szeroka, prosta droga w tym miejscu zachęcała wielu kierowców do przekraczania dozwolonej prędkości, zwłaszcza w nocy. Dochodziło tu także do potrażeń pieszych.

Lokalizację wskazano na podstawie wniosków mieszkańców naszej Dzielnicy, zwłaszcza zamieszkałych na pograniczu Olszy i Prądnika Czerwonego, oraz Rady Dzielnicy III Prądnik Czerwony i w oparciu o analizę bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Pomimo, iż fotoradar stał w tym miejscu od 2 lat, to rozpoczął on pracę dopiero w II kwartale 2023 r. po uzyskaniu świadectw legalizacyjnych. Powodem opóźnienia

było oczekiwanie przez Główny Inspektorat Transportu Drogowego na kartę do transmisji danych i jej aktywację oraz uzyskanie odpowiednich decyzji, podłączenie zasilania i montaż licznika przez zakład energetyczny.

Urządzenie, które zamontowano przy ul. Lublańskiej, cechuje się niską awaryjnością, odpornością na trudne i zmienne warunki pogodowe, możliwością pomiaru prędkości na kilku pasach ruchu jednocześnie i wykonywaniem wysokiej jakości zdjęć.

Badania Instytutu Transportu Samochodowego potwierdzają skuteczność działania urządzeń automatycznego nadzoru nad ruchem drogowym: 75 proc. kierowców przekracza dozwolone limity prędkości, 45 proc. przekracza ograniczenia o więcej niż 10 km/h, zaś w miejscach lokalizacji fotoradarów przepisy łamie tylko 2 proc. kierujących.

I faktycznie, montaż fotoradaru na ul. Lublańskiej, gdzie limit na kontrolowanym odcinku wynosił 70 km/h, zmienił zachowania kierowców, przez co średnia prędkość pojazdów spadła z 58 km/h o 3 km/h.

Paweł Wójcik
Przewodniczący Komisji Promocji,
Informacji i Łączności z Mieszkańcami
Rady Dzielnicy III Prądnik Czerwony

Konkurs dla młodych artystów „Patronki i patroni krakowskich ulic”

Rada i Zarząd Dzielnicy III Prądnik Czerwony wspólnie z Biblioteką Kraków i Młodzieżowym Domem Kultury przy al. 29 Listopada 102 zapraszają do udziału w XI edycji konkursu plastycznego „Patronki i patroni krakowskich ulic”.

Konkurs adresowany jest do uczniów szkół podstawowych, szkół ponadpodstawowych do 18. roku życia, podopiecznych publicznych placówek wychowania pozaszkolnego oraz instytucji kultury zlokalizowanych na terenie Krakowa. Trwa od 1 września do 13 października 2023 r. Zadaniem konkursowym jest przygotowanie pracy plastycznej w różnych formach lub lapbooka – kreatywnej planszy lub składanej teczki, która jest przestrzenią na np. rysunki, opowiadania, wykresy, terminy, zdjęcia, mapy itp. w kieszonkach, wachlarzach, diagramach, kopertach, harmonijkach itp.

Konkurs podzielony jest na dwie kategorie: rysunki i lapbooki oraz na trzy kategorie wiekowe: I – uczniowie klas 1-3 szkół podstawowych, II – uczniowie klas 4-6 szkół podstawowych, III – uczniowie klas 7-8 szkół podstawowych oraz uczniowie do 18. roku życia ze szkół średnich oraz instytucji edukacyjnych i kulturalnych. Szczegółowy regulamin oraz formularze zgłoszeniowe znajdują się m.in. na stronach: www.dzielnica3.krakow.pl, www.biblioteka.krakow.pl oraz www.mdkna102.krakow.pl.

Prace konkursowe można składać w każdej filii Biblioteki Kraków, w sekretariacie Biblioteki Kraków przy pl. Jana Nowaka-Jeziorańskiego 3 lub przesyłać pocztą – liczy się data stempla pocztowego.

Konkurs odbywa się pod Patronatami Honorowymi: Prezydenta Miasta Krakowa, Przewodniczącego Rady

The image shows a colorful poster for the 'XI Konkurs Plastyczny Patronki i patroni krakowskich ulic'. At the top left is the 'Kraków' logo. To its right, it says 'BIBLIOTEKA KRAKÓW, RADA I ZARZĄD DZIELNICY III PRĄDNIK CZERWONY, MŁODZIEŻOWY DOM KULTURY PRZY AL. 29 LISTOPADA 102' and 'ZAPRASZAJĄ NA'. The main title 'XI KONKURS PLASTYCZNY' is in large, colorful letters. Below it, the dates '1 WRZEŚNIA - 13 PAŹDZIERNIKA 2023 ROKU' are listed. The central text 'PATRONKI I PATRONI KRAKOWSKICH ULIC' is written in large, stylized letters, with portraits of historical figures integrated into the letters. At the bottom, it lists 'PATRONI HONOROWE: JACEK MAJCHROWSKI - PREZYDENT MIASTA KRAKOWA, RAFAŁ KOMAREWICZ - PRZEWODNICZĄCY RADY MIASTA KRAKOWA, JACEK PURCHLA - PREZES TOWARZYSTWA MIŁOŚNIKÓW HISTORII I ZABYTKÓW KRAKOWA'. The bottom of the poster features logos for 'ORGANIZATORZY' and 'PARTNERZY'.

Miasta Krakowa oraz Prezesa Towarzystwa Miłośników Historii i Zabytków Krakowa. Zmagania konkursowe, które mają przedstawiać patronów krakowskich ulic, wspiera szereg partnerów: Rady Dzielnic II Grzegórzki, VIII Dębniki, XIII Podgórze, XIV Czyżyny, XV Mistrzejowice, Archiwum Narodowe w Krakowie, Muzeum Krakowa, Muzeum Lotnictwa Polskiego, Ośrodek Edukacji Obywatelskiej Centrum Młodzieży im. dr. Henryka Jordana oraz Towarzystwo Prądnickie.

Konkurs jest organizowany już po raz 11. W dotychczasowych edycjach udział wzięło udział ponad 3 tys. osób. Prace z konkursu były prezentowane na wystawach i w publikacjach miejskich. W Krakowie jest prawie 3 ty-

siące nazw ulic, rond, placów, osiedli, alej, skwerów, bulwarów, parków oraz obiektów inżynierskich (węzły drogowe, mosty itp.), z czego około 2/3 upamiętnia osoby indywidualne, grupowe lub wydarzenia, które mogą być podstawą do wykorzystania do pracy konkursowej.

Dla najlepszych prac organizatorzy przygotowali oczywiście dyplomy, statuetki i nagrody rzeczowe. Jako inicjator konkursu w Radzie Dzielnicy III Prądnik Czerwony serdecznie zachęcam do udziału.

Mateusz Drożdż
Członek Zarządu
Dzielnicy III Prądnik Czerwony

Działam na rzecz Prądnika Czerwonego

Z radnym miasta Krakowa Tomaszem Darosem na temat Dzielnicy III, inwestycjach miejskich i ofercie kulturalnej rozmawia członek Zarządu Dzielnicy III Maciej Kalemba

Maciej Kalemba: Czym dla Pana jest Dzielnica III Prądnik Czerwony?

Tomasz Daros: Do tej dzielnicy mam stosunek sentymentalny. Prądnik jest mi bardzo bliski. Wielu moich przyjaciół dorastało tutaj. W dzieciństwie z innymi kolegami bawiliśmy się w chowanego w sadach, które znajdowały się nieopodal ul. Naczelnej. Sam aktywnie organizuję wiele inicjatyw, w których uczestniczą mieszkańcy naszego miasta.

Maciej Kalemba: Czy Gmina Miejska Kraków wystarczająco inwestuje w Dzielnice III?

Tomasz Daros: Osobiście zaangażowałem się w remont i modernizację niektórych obiektów infrastruktury sportowej będącej w dyspozycji szkół znajdujących się na terenie Dzielnicy III. Udało się zmodernizować dwa boiska do koszykówki przy Szkołach nr 114 i 128 oraz zrewitalizować teren zielony przy Szkole Podstawowej nr 64. Aktualnie staramy się o bieżnię przy Szkole nr 2. Dołożę wszelkich starań, aby w budżecie miasta Krakowa znalazły się kolejne środki na inwestycje w Prądniku Czerwonym.

Maciej Kalemba: Wspomniał Pan o inwestycjach miejskich, ale z niektórych mieszkańcy Prądnika nie byli zadowoleni?

Tomasz Daros: Rozumiem, że mówi Pan o budowie Krakowskiego Szybkiego Tramwaju na trasie Meissnera – Mistrzejowice i konieczności zmiany planów prowadzenia tej inwestycji. Rozumiem też mieszkańców, którzy sprzeciwiali się nie tyle samej inwestycji, lecz sposobie jej prowadzenia. Sam wraz z mieszkańcami aktywnie uczestniczyłem w protestach przeciwko wycince drzew w miejscu prowadzenia robót budowlanych i jako radca prawny wspierałem ich po-

stulaty. Jako jeden z nielicznych radnych miasta Krakowa głosowałem przeciwko tej inwestycji w obecnym kształcie.

Maciej Kalemba: A wyłączając inwestycje infrastrukturalne, w jaki sposób miasto Kraków wspiera mieszkańców Prądnika Czerwonego?

Tomasz Daros: Wspólnie z Centrum Młodzieży im. dr. Henryka Jordana zorganizowaliśmy Projekt „Złap oddech w górach 2023! Zielone szkoły dla młodych krakowian”. Projekt skierowany do uczniów i uczennic szkół podstawowych i średnich z Krakowa powstał z myślą o tym, by uczestnicy mogli choć na chwilę zmienić otoczenie i odpocząć od miejskiego zgiełku. Cena takiego wyjazdu to koszt ok. 200-300 zł uwzględniając wszystkie wydatki! To szczególnie atrakcyjna oferta i ważne działania.

Maciej Kalemba: A czy dorośli mieszkańcy Krakowa również mogą liczyć na wsparcie Miasta po trudnym dniu spędzonym w pracy?

Tomasz Daros: Oczywiście. Specjalnie w tym celu zorganizowałem parę lat tę inicjatywę „Krok za krokiem po Krakowie”.

Co roku, od kwietnia do października mogą Państwo wyruszyć w niezwykłą podróż różnymi krakowskimi ścieżkami, by zgłębić najskrytsze tajemnice Krakowa. Oferta jest bezpłatna i jest aktualizowana o spacer-y wieczorne i połączone z warsztatami.

Spacer-y poprowadzą miłośnicy Krakowa. Wszystkie wycieczki są tematyczne. Mieszkańcy mają także możliwość skorzystać z artystycznych warsztatów, które wspólnie organizujemy z KFK i odbywają się na ul. Rajskiej w symbolicznej cenie 5 zł. Co więcej, zainicjowałem program „Kraków Kontra Nuda”, który jest doskonałą ofertą dla zapracowanych osób, aby odpocząć po pracy podczas warsztatów florystycznych, fotograficznych, ceramicznych, wspólnego pieczenia chałki czy innych! Nieustannie wprowadzamy do programu nowe tematy, które można znaleźć w grupie na Facebook Integracja Międzypokoleniowa Kraków.

Maciej Kalemba: W ofercie kulturalnej i turystycznej często nie uczestniczą starsi mieszkańcy Krakowa.

Czy Miasto przygotowało coś również dla nich?

Tomasz Daros: Miasto Kraków specjalnie dla seniorów zorganizowało tzw. Centra Aktywności dla Seniorów 2023. Na Prądniku Czerwonym centra takie zlokalizowane są przy ul. Strzelców, Młyńskiej Bocznej oraz Miechowity. Na mojej stronie internetowej i w mediach społecznościowych można zobaczyć ofertę bezpłatnych wycieczek, pikników i potańcówek, które kierowane są do seniorów i z jakich skorzystało już wielu mieszkańców Dzielnicy III Prądnik Czerwony.

Dziękuję za rozmowę!

Tomasz Daros podczas spotkania z seniorami z Prądnika Czerwonego.
Fot. z archiwum Tomasza Darosa

Zazielenić nasze Miasto

Jesień to czas podsumowań, z tej perspektywy przekazuję krótkie spojrzenie na kilka lat mojej działalności na rzecz krakowskiej zieleni, przyrody i czystego powietrza. Oczywiście z uwzględnieniem miejsca mi najbliższego – Dzielnicy III Prądnik Czerwony.

Bardzo ważnym obszarem mojej aktywności są działania związane z ochroną terenów zielonych. Byłem autorem trzech bardzo ważnych uchwał Rady Miasta Krakowa umożliwiających wykup najważniejszych terenów zielonych w naszym mieście: Zakrzówka, parku Jalu Kurka, Lasu Borkowskiego.

Zaproponowałem zmiany w prawie umożliwiające samorządom przejście za odszkodowaniem terenów ujętych w planach miejscowych jako tereny zielone z przeznaczeniem pod urządzenie nowych parków i ochronę parków już istniejących. Rada Miasta Krakowa przyjęła przygotowaną przeze mnie rezolucję do Sejmu. Zmiany w prawie weszły w życie 1 stycznia 2016 r., dając samorządom w całej Polsce narzędzie do ochrony terenów zielonych.

Kolejną „zieloną” inicjatywą było doprowadzenie do przyjęcia przez Radę Miasta programu współpracy z Rodzinnymi Ogrodami Działkowymi. Dzięki moim działaniom miasto reguluje stany prawne ogrodów działkowych, nadając prowadzącym je stowarzyszeniom ogrodowym tytuły prawne do tworzących je nieruchomości. Efektem realizacji programu jest ochrona przed zabudową ważnych dla wielu krakowian terenów zielonych, często znajdujących się w pobliżu centrum miasta.

Coraz powszechniejsza chęć posiada własnego skrawka zieleni, przekłada się na wzrost zainteresowania ogrodami działkowymi zwłaszcza wśród osób młodych. Wychodząc naprzeciw tym oczekiwaniom, podjąłem dwie ważne inicjatywy dotyczące tworzenia w Krakowie nowych rodzinnych ogrodów działkowych oraz ogrodów społecznych.

Jednak najważniejszym moim pomysłem na ochronę krakowskich terenów zielonych było zainicjowanie programu zalesiania miasta Krakowa. Obecnie krakowskie lasy stanowią nieco ponad 4 proc. powierzchni miasta. Dzięki programowi do 2040 r. powierzchnia zalesień wzrośnie dwukrotnie, a w naszym mieście przybędzie ponad 1200 hektarów nowych lasów. Od 2018 r. do dziś, obszar lasów w Krakowie zwiększył się o ponad 200 hektarów.

Z mojej inicjatywy na terenie Krakowa powstało kilka nowych parków. Najważniejszym z nich jest park Reduta. Park Reduta to osiem hektarów zielonego terenu ocalonych przed zabudową. To również pierwszy w Krakowie park zaprojektowany przez mieszkańców w ramach warsztatów partycypacyjnych.

Dominik Jaśkowiec przy palmie, którą posadził na swojej działce w ogrodzie działkowym. Fot. archiwum Dominika Jaśkowca

Ponadto doprowadziłem do utworzenia parku Zaczarowanej Dorożki, Ogrodu nad Sudotem, Leśnego Parku Kieszonkowego przy ul. Kazimierza Chałupnika. Z mojej inicjatywy miasto rozpoczęło tworzenie Bulwarów Białychy, czyli śródmiejskiego parku rzeczno-ego. Jego pierwszy odcinek na osiedlu Wiśniowa już dziś służy mieszkańcom jako miejsce odpoczynku i rekreacji.

Jako radny miasta Krakowa inicjowałem i wspierałem wiele działań z zakresu ochrony krakowskiej przyrody, takich jak tworzenie nowych użytków ekologicznych. Z mojej inicjatywy ochroną objęto wiele cennych przyrodniczo drzew, nadając im status pomników przyrody (np. w rejonie ul. XX Pijarów). Zaproponowałem również utworzenie nowego parku krajobrazowego chroniącego krajobraz wschodniej części doliny Wisły.

Zwierzęta to nasi czworonożni przyjaciele, o których powinniśmy dbać. Wielokrotnie wspierałem i nadal wspieram akcje pomocy dla bezdomnych zwierząt, za co Krakowskie Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami przyznało mi dwukrotnie Certyfikat Wielkiego Serca.

Walka z krakowskim smogiem to jedno z podstawowych zadań krakowskiego samorządu. Z mojej inicjatywy Rada Miasta Krakowa przyjęła program rozbudowy sieci centralnego ogrzewania, program likwidacji palenisk węglowych w budynkach będących własnością Gminy Miejskiej Kraków (tzw. krakowska lista wstydu), rezolucję wzywającą samorząd województwa do wprowadzenia ograniczeń ogrzewania węglem w podkrakowskich miejscowościach, uchwałę wprowadzającą narzędzia monitorujące stan jakości powietrza oraz rezolucję Rady Miasta Krakowa apelującą do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy o podpisanie nowelizacji Ustawy Prawo ochrony środowiska tzw. „Ustawy antysmogowej”.

Dominik Jaśkowiec
Radny Miasta Krakowa

Dziesiąta edycja Budżetu Obywatelskiego. Projekty z Dzielnicy III

W 2023 r. mieszkańcy zgłosili 1142 propozycji zadań. Zweryfikowanych pozytywnie zostało 715 projektów, odrzucono 253, 121 nie było rozpatrywanych, gdyż nie dostarczono do nich list poparcia z wymaganą liczbą podpisów poparcia, zaś 53 zadania zostały połączone z innymi o podobnym zakresie lub zostały wycofane przez samych projektodawców.

Do głosowania pozytywnie zaopiniowano 155 projektów ogólnomiejskich i 560 dzielnicowych, w tym 35 z Dzielnicy III Prądnik Czerwony. Na projekty mieszkańców w naszej Dzielnicy zabezpieczono 1 555 905 zł i 71 gr.

Oto jakie projekty zostały dopuszczone do jesiennego głosowania. Podajemy numer projektu, jego nazwę, kwotę wnioskowaną oraz bardzo krótką charakterystykę. Komplet informacji na temat poniższych projektów znajdziecie Państwo na stronie www.budzet.krakow.pl:

Nr 4 – Gry podwórkowe w parku Reduta – 60 000 zł

Montaż nowych gier podwórkowych dla dzieci w wieku 3-14 lat.

Nr 5 – 5 proc. na bezpieczny Prądnik Czerwony – 78 500 zł

Dodatkowe patrole Straży Miejskiej i Policji w celach: zatrzymywania piratów osiedlowych uliczek i wykonawców bazgrołów na elewacjach oraz właścicieli niesprzątających po swoich psach.

Nr 9 – Książki dla biblioteki – 25 000 zł

Uzupełnienie zbiorów Filii 15 Biblioteki Kraków przy ul. Dobrego Pasterza 100 poprzez zakup nowości wydawniczych oraz kodów do platformy udostępniającej książki w formie e-booków.

Nr 10 – Czytaj nie tylko od święta – zakup nowości wydawniczych – 79 000 zł

Zakup nowości wydawniczych: książek, w tym z serii „Duże Litery”, audiobooków oraz kodów dostępu do e-booków do filii bibliotecznych Biblioteki Kraków działających na terenie Dzielnicy III.

Nr 12 – Centrum Pomocy osobom niepełnosprawnym i starszym – 49 700 zł
Integracja osób starszych i niepełnosprawnych w celu zapobieganiu izolacji takich osób.

Nr 14 – 100 drzew dla Dzielnicy III Prądnik Czerwony – 250 000 zł

Nasadzenie około 100 sadzonek różnorodnych gatunków drzew (np. dęby, buki, jesiony) na terenie Dzielnicy III.

Nr 17 – Altana – 100 000 zł

Na wygospodarowanym terenie powstanie zadaszenie jako miejsce do nauki na świeżym powietrzu lub miejsce spotkań i odpoczynku przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 9.

Nr 18 – Ogród przy szkole – 250 000 zł

Zagospodarowanie placu z płyt przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 9. Cały teren zostanie obsadzony różnorodną roślinnością tj. kolorowymi trawami, krzewami oraz drzewami.

Nr 21 – Odratujmy dwór na Prądniku Czerwonym (etap 1) – 622 362 zł

Przystosowanie dworu na Prądniku Czerwonym (obok ronda Stanisława Barei) w ścisłej współpracy z Miejskim Konserwatorem Zabytków do możliwości zwiedzania lub późniejszych zajęć kulturalnych.

Nr 22 – Matematyka to podstawa – sam się przekonaj! – 27 800 zł

Prowadzenie dodatkowych zajęć z matematyki dla uczniów szkół podstawowych jako zajęć pozalekcyjnych w Szkole Podstawowej nr 2.

Nr 26 – Małe perełki w teatrze swoich marzeń – 56 500 zł

Pozwólmy najmłodszym mieszkańcom naszej okolicy poczuć magię teatru! Aby tego dokonać, pragniemy wzboga-

cić zaplecze teatralne naszej „Perełki” o stroje krakowskie, stroje tematyczne, instrumenty, elementy scenografii, pa cynki i magiczny dywan.

Nr 29 – Ogólnodostępne zajęcia biegowo-ruchowe dla mieszkańców DzPCz – 5 200 zł

Zagospodarowanie czasu wolnego mieszkańców Dzielnicy, a w szczególności dzieci i młodzieży, poprzez organizację, profesjonalnych, bezpłatnych zajęć biegowo-ruchowych na terenie osiedli.

Nr 30 – Budowa brakującej części chodnika wraz remontem jezdni na działce 230/1 – 370 000 zł

Remont jezdni wraz z wybudowaniem brakującej części chodnika przylegającym na odcinku od ul. Jakuba Majora do ul. Władysława Łuszczkiewicza oraz wyznaczenie sugerowanego przejścia przez obniżenie krawężników.

Nr 32 – Outdoorowe tańce – 95 800 zł

Po ostatniej wizycie na Kubie, pragnę by Krakowianie, tak jak Latynosi tańczyli na ulicach, skwerach czy w parkach. Tańce karaibskie integrują społeczeństwo, poprawiają aspekty psychofizyczne i bawią uczestników. Zajęcia w parku Reduta.

Nr 33 – 100 drzew dla parku Reduta – 250 000 zł

Poprawa jakości życia mieszkańców miasta oraz ochrona środowiska naturalnego poprzez zwiększenie ilości zieleni w jednym z najważniejszych parków w Krakowie.

Nr 34 – „Bezpieczna Kobieta” kurs samoobrony dla kobiet – 19 000 zł

Cykl szkoleń, które mają na celu nauczanie kobiet podstawowych technik obrony osobistej oraz zwiększenie ich pewności siebie i umiejętności radzenia sobie w sytuacjach stresowych.

Nr 35 – Aktywny Senior – 50 000 zł

Przygotowanie różnorodnej oferty dla seniorów prowadzonej przez Klub Kultury Olsza: cyklicznych, różnorodnych, bezpłatnych zajęć i warsztatów.

Nr 36 - Zielona i kwitnąca Olsza - 250 000 zł

Utworzenie nowych nasadzeń krzewów, mieszanek bylin, traw ozdobnych, grup kwiatowych, drzew oraz roślin cebulkowych przy ul. Macieja Miechowity, Stanisława ze Skalbierza, Lublańskiej, Bohaterów Wietnamu oraz Młyńskiej.

Nr 37 - Książkomat - 250 000 zł

Projekt zakłada zapewnienie mieszkańcom dostępu do miejskiej biblioteki przez 24h. Książkomat będzie działał na takiej samej zasadzie jak paczkomat. Będzie to łatwy i przyjemny sposób zamówienia książki z miejskiej biblioteki.

Nr 39 - Koncerty śniadaniowe - integracyjne spotkania z muzyką - 22 000 zł

Cykl koncertów muzyki klasycznej i rozrywkowej, połączonych z integracją lokalnej społeczności przy... śniadaniu!

Nr 40 - Zielona 3 Dzielnica - IV edycja - 600 000 zł

Uporządkowanie obecnej zieleni, nowe nasadzenia, budowa poidła dla psów oraz wymiana zniszczonych elementów małej architektury.

Nr 41 - Tężnia solankowa w parku Zaczarowanej Dorożki - 622 362 zł

Budowa tężni solankowej wraz z małą architekturą w parku Zaczarowanej Dorożki.

Nr 44 - Piłkarskie marzenia na Prądniku Czerwonym - 621 000 zł

Kompleksowe wsparcie szkolenia dzieci uprawiających piłkę nożną przez: zakup sprzętu, strojów sportowych, szkolenie z przepisów piłki nożnej oraz organizację wypoczynku letniego w formie półkolonii i turnieju.

Nr 45 - Dzieciństwo Offline - 37 000 zł

Bezpłatne warsztaty dla dzieci z klas I-VI obejmujące: turniej gier drewnianych z różnych stron świata, warsztaty tworzenia własnej książki oraz ilustrowania jej za pomocą litografii w szkole Podstawowej nr 114

Nr 46 - Angielski na co dzień dla osób dorosłych - 8 000 zł

Nauka przede wszystkim praktycznego języka angielskiego potrzebnego na co dzień i wzajemna integracja. Łącznie 34 godziny w okresie od lutego do grudnia 2024 r - raz w tygodniu po jednej godzinie zegarowej.

Nr 47 - Ciekawiej nad Sudotem Dominikańskim - 100 000 zł

Nasadzenia wysokich krzewów przy deptaku nad Sudotem Dominikańskim. Tablice edukacyjne z informacjami o ciekawych miejscach przy Sudole Dominikańskim od Fortu 48 „Batowice” do parku Zaczarowanej Dorożki

Nr 48 - 800 darmowych biletów dla seniorów do kina „Paradox” - 14 000 zł

Zakup 800 darmowych biletów dla seniorów do kina studyjnego „Paradox” przy ul. Krupniczej 38.

Nr 49 - KTO rozdaje bezpłatne bilety? Teatr KTO - 6 000 zł

Bezpłatny wstęp na spektakle dla dzieci i młodzieży oraz warsztaty w Teatrze KTO przy ul. Jana Zamoyskiego.

Nr 50 - Kino pod gwiazdami - 72 400 zł

Organizacja kina letniego w parku Zaczarowanej Dorożki.

Nr 51 - Szerszy chodnik przy warzywniaku przy ul. Sabaty - 345 000 zł

Poszerzenie chodnika przy ul. Jana Sabaty 51 w rejonie warzywniaka. Chodnik ma tam tylko 1 m szerokości, a jest jedną z głównych tras przemieszczania się pieszych. Chodnik można poszerzyć na sporym odcinku, poprawiając bezpieczeństwo pieszych.

Nr 52 - Śladami krakowskich legend i zwyczajów - 56 500 zł

Organizacja darmowych spotkań - warsztatów, zwiedzania, spacerów - w Muzeum Krakowa, poświęconych historii, tradycjom i legendom Krakowa, które będą przeznaczone dla grup z przedszkoli samorządowych oraz placówek edukacyjnych z terenu Dzielnicy III.

Nr 53 - Zielona Wieczysta - kontynuacja - 620 000 zł

Osiedlowa zieleń z lat 60. i 70. XX w. na osiedlu Wieczysta wymaga kompleksowej rewitalizacji i pielęgnacji. Projekt Zielona Wieczysta, która wygrała w głosowaniu w 2022 r. i będzie realizowana w 2024 r., ale wymaga kontynuacji.

Nr 55 - Zajęcia rekreacyjno-ruchowe na Orliku - 51 300 zł

Zajęcia sportowo, rekreacyjno-ruchowe z elementami karate i samoobrony przeznaczone dla różnych grup wiekowych dzieci, młodzieży oraz dorosłych. Zajęcia będą się odbywać na wolnym powietrzu na boisku Orlik przy Szkole Podstawowej nr 64 na ulicy Sadržawki.

Nr 56 - Kurs szycia na maszynie - 50 000 zł

Kurs szycia na maszynie dla mieszkańców Dzielnicy. Realizacja projektu w Szkole Podstawowej nr 64 ma na celu zachęcenia mieszkańców do twórczego spędzenia czasu.

Nr 57 - Kwiaty łączą pokolenia - 39 500 zł

Przeprowadzenie kreatywnych warsztatów pobudzających wyobraźnię i uczących wrażliwości poprzez tworzenie kompozycji kwiatowych. Zachęci mieszkańców Dzielnicy do wspólnych spotkań.

Na wybrane przez siebie projekty mieszkańcy będą mogli głosować od 22 września do 6 października 2023 r. zarówno elektronicznie, jak i w formie papierowej.

Wszystkie szczegóły związane z tegorocznym głosowaniem, w tym komplet projektów ogólnomiejskich i dokładne opisy propozycji do projektów dzielnicowych, znajdziecie Państwo na stronie www.budzet.krakow.pl.

Mateusz Drożdż

Członek Zarządu Dzielnicy III

Prądnik Czerwony

Współpraca: Dominik Słapiński

Rada w pracy Czerwiec – lipiec 2023 r.

W ciągu dwóch ostatnich sesji w czerwcu i lipcu Rada Dzielnicy III Prądnik Czerwony podjęła łącznie 20 uchwał.

Podczas sesji 20 czerwca 2023 radni przyjęli 11 uchwał:

Zaopiniowano:

- pozytywnie opracowanie dokumentacji projektowej dla zadania: „Budowa oświetlenia wzdłuż ciągu pieszo-rowerowego, zlokalizowanego za murem wzdłuż ul. Lublańskiej na odcinku od ul. Jasnorzewskiej do ul. Combrowej”.

Dokonano:

- korekty rozdysponowania środków wydzielonych do dyspozycji Dzielnicy III Prądnik Czerwony w 2023 r.;
- rozdysponowania środków wydzielonych do dyspozycji Rady Dzielnicy III Prądnik Czerwony na 2024 r.

Ustalono:

- listę potrzebnych zadań w zakresie robót budowlanych przy istniejących żłobkach, przedszkolach i szkołach na terenie Dzielnicy III Prądnik Czerwony zgodnie z potrzebami zgłoszonymi przez placówki do realizacji w ramach budżetu miasta Krakowa w 2024 r.

Zawnioskowano w sprawie realizacji linii tramwajowej KST IV Meissnera-Mistrzejowice do Prezydenta Miasta Krakowa, Zarządu Zieleni Miejskiej, Zarządu Dróg Miasta Krakowa, Miejskiego Inżyniera Ruchu:

- o zachowanie jak największej części obecnego drzewostanu przy ulicach Lublańskiej, Strzelców, Dobrego Pasterza;
- w sprawie nasadzeń zastępczych, które mają być dokonane na terenie Dzielnicy III;
- o rozwiązanie potencjalnego problemu nadmiernego ruchu samochodowego na ul. Jana Brzechwy po zakończeniu realizacji;
- o przygotowanie do przesadzenia większej liczby drzew, które zostały zakwalifikowane do wycięcia, a są zdrowe i nadają się do przesadzenia;
- o zachowanie jak największej części obecnego drzewostanu przy ul. Młyńskiej;
- o ograniczenie rozbudowy ul. Młyńskiej;
- o uwzględnienie postulatów Spółdzielni Mieszkaniowej Ugorek w sprawie realizacji inwestycji;
- o zmiany w projekcie realizacyjnym zachodniej strony ul. Lublańskiej od ronda Polsadu do ronda Stanisława Barei i zabezpieczenie mieszkańców od nadmiernego hałasu.

Więcej informacji na temat wcześniejszych działań Rady Dzielnicy III i współpracy z mieszkańcami można znaleźć w artykule Piotra Moskały pt. „Protest mieszkańców w sprawie nadmiernej wycinki drzew pod budowę tramwaju >>KST IV Meissnera-Mistrzejowice<<” opublikowanego w „Biuletynie” nr 2/2023 dostępnym na stronie: www.dzielnica3.krakow.pl.

W trakcie sesji 4 lipca 2023 r. radni uchwalili 9 uchwał:

Dokonano:

- korekty rozdysponowania środków wydzielonych do dyspozycji Dzielnicy III Prądnik Czerwony na 2023 r.

Zaopiniowano:

- pozytywnie inicjatywę mieszkańców ul. Tadeusza Kantora wyrażoną wnioskiem złożonym do Zarządu Dróg Miasta Krakowa, która zakłada zmiany w zakresie realizacji zadania inwestycyjnego pn. „Budowa odcinka drogi publicznej łączącej istniejącą ul. Stefana Łaszkiwicza z planowaną ul. Śliczną w klasie drogi lokalnej – 2KDL oraz budowę połączenia ul. Tadeusza Kantora z tą drogą w klasie drogi dojazdowej 5 KDD” w sprawie rezygnacji z połączenia ul. Tadeusza Kantora z budowaną drogą oraz odcięcia możliwości wjazdu na osiedle od strony ul. Ślicznej w rejonie bloku 6;
- pozytywnie podział Dzielnicy III Prądnik Czerwony na okręgi wyborcze w wyborach do Rad Dzielnic Miasta Krakowa w 2023 r.

Zawnioskowano:

- do Prezydenta Miasta Krakowa oraz Zarządu Dróg Miasta Krakowa o wykonanie remontu ul. Lublańskiej na odcinku od skrzyżowania z al. 29 Listopada do Ronda Polsad;
- do Prezydenta Miasta Krakowa i Rady Miasta Krakowa o wprowadzenie do Wieloletniej Prognozy Finansowej zadania inwestycyjnego o nazwie „Odwodnienie rejonu ulic Jasnorzewskiej, Woronicza, Combrowej, Rokitiańskiej, Ostroroga” do realizacji w latach 2023 – 2025;
- do Prezydenta Miasta Krakowa i Zarządu Transportu Publicznego o zwiększenie częstotliwości kursowania linii 182 w soboty oraz dni świąteczne w okresie wakacji;
- do Prezydenta Miasta Krakowa i Zarządu Dróg Miasta Krakowa o ograniczenie rozbudowy wschodniego odcinka ul. Pilotów na wysokości budynku nr 22 w ramach koncepcji linii tramwajowej;
- do Prezydenta Miasta Krakowa i Zarządu Dróg Miasta Krakowa o rozpatrzenie możliwości zamontowania monitoringu wzdłuż ul. Brogi ze szczególnym uwzględnieniem przystanku „Bosaków” na wysokości bloku ul. Brogi 40 w celu poprawienia bezpieczeństwa.

Dokładna treść wszystkich podjętych i streszczonych powyżej uchwał Rady Dzielnicy III Prądnik Czerwony wraz z kwotami pieniężnymi, uzasadnieniami do treści podjętych uchwał oraz uchwał podjętych na wcześniejszych sesjach znajduje się na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Krakowa: https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=160003.

Mateusz Drożdż

Członek Zarządu Dzielnicy III Prądnik Czerwony

Współpraca: Dominik Słapiński

Odnaczenie dla o. Kazimierza Wójciaka SP

Krzyż Wolności i Solidarności jest polskim państwowym odznaczeniem cywilnym, nadawanym działaczom opozycji wobec dyktatury komunistycznej w PRL. Po raz pierwszy został on nadany w 2011 r. przy okazji obchodów 35. rocznicy wydarzeń radomskich. W ubiegłym roku odznaczenie to otrzymał o. Kazimierz Wójciak z Zakonu Ojców Pijarów.

O. Kazimierz Wójciak SP urodził się 21 kwietnia 1953 r. w Rabce. Podczas pracy w pijarskim kościele Matki Bożej Łaskawej w Łowiczu pełnił posługę duszpasterską wśród ponad

Krzyż Wolności i Solidarności. Fot. Instytut Pamięci Narodowej

O. Kazimierz Wójciak SP. Fot. Żaneta Wierzgacz

240 osób internowanych w tamtejszym Ośrodku Odosobnienia od stycznia do sierpnia 1982 r. Wykraczając poza funkcję kapelana, interweniował w imieniu osadzonych do władz ośrodka, przekazywał wiadomości, także w postaci grypsów, oraz prasę podziemną pomiędzy internowanymi, ich rodzinami i działaczami związkowymi pozostającymi na wolności oraz z pominięciem cenzury do kurii warszawskiej. Potajemnie dostarczył do ośrodka magnetofon, za pomocą którego udało się nagrać przesłuchanie internowanego. Zainicjował również odbywanie spotkań przez działaczy zawieszanej „Solidarności” w pijarskim kościele w Łowiczu, w tym także odprawianie nabożeństw. Po przeniesieniu do parafii Najświętszego Imienia Maryi w Rakowicach w październiku 1982 r. nawiązał kontakt z ks. Kazimierzem Jancarzem, wikarym z parafii św. Maksymiliana Kolbego w Mistrzejowicach, włączając się w działalność duszpasterstwa ludzi pracy w tamtejszej parafii, gdzie pomagał w jego działalności organizacyjnej, odprawiał tzw. czwartkowe msze św. za Ojczyznę, brał udział w spotkaniach z działaczami podziemia i wspierał funkcjonującą przy nim aptekę,

rozprowadzając leki oraz inne środki medyczne. W swoim domu w Rabce przechowywał dokumentację duszpasterstwa oraz zapewniał tam i na terenie Krakowa schronienie dla osób ukrywających się przed komunistycznymi władzami. W ramach Pieszej Pielgrzymki Krakowskiej do Częstochowy prowadził grupę 14' wywodzącą się z mistrzejowickiego duszpasterstwa, której patronował ks. Jerzy Popiełuszko. Ponadto w parafii rakowickiej w latach 1983-1984 organizował wydarzenia artystyczne, gdzie występowali artyści, którym władze to utrudniały z racji manifestowania postaw opozycyjnych. W 1986 r. na wniosek Służby Bezpieczeństwa otrzymał 2-letni zakaz wydawania mu paszportu. W 1988 r. został proboszczem parafii Najświętszej Maryi Panny Królowej Wyznawców w Warszawie-Siekierkach, gdzie kontynuował budowę powstającego tam kościoła. W 1989

r. został pierwszym księdzem z Polski, który otrzymał pozwolenie na pracę kapłańską na Białorusi, gdzie odbudowywał pijarskie duszpasterstwo w parafii św. Teresy w Szczuczynie. Od 2007 r. jest on proboszczem parafii Matki Bożej Częstochowskiej w Oczakowie w obwodzie mikołajowskim na Ukrainie.

Oprócz o. Kazimierza Wójciaka SP odznaczenia w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Krakowie otrzymało jeszcze pięciu działaczy opozycji antykomunistycznej w latach 1956-1989. Po dekoracji o. Kazimierz Wójciak SP zabrał głos w imieniu odznaczonych. Jego bogate w anegdoty i wspomnienia świadectwo posługi w miejscach prześladowania za wolność Ojczyzny i wiary zrobiło ogromne wrażenie na zebranych.

Paweł Wójcik

**Przewodniczący Komisji Promocji, Informacji
i Łączności z Mieszkańcami**

Rady Dzielnicy III Prądnik Czerwony

Pałac Pod Krzysztofory zaprasza!

Nie tak dawno, bo w 2021 r., po kilkunastu latach prac budowlano – konserwatorskich budynek Pałacu Pod Krzysztofory został ponownie otwarty dla publiczności. Gmach odzyskał swoją dawną świetność oraz został przystosowany do współczesnych standardów muzealnictwa. Niegdyś Krzysztofory były jedną z najokazalszych rezydencji miejskich w Krakowie. W ciągu wieków z dziejami pałacu wiele razy splatały się główne wątki historii Krakowa i Polski. W swojej historii budynek pełnił także różne funkcje: w średniowieczu był rezydencją mieszczańską, przebudowaną w XVII w. na pałac magnacki, potem wielką kamienicę czynszową, a następnie został adaptowany na gmach urzędu, aby w końcu stać się siedzibą miejskiego muzeum.

Początki zabudowy w narożniku Rynku i ul. Szczepańskiej swoimi początkami sięgają czasów po lokacji Krakowa (1257 r.). Kolejni właściciele kamienicy wzniesionej w XIV w. należeli do czołowych rodzin mieszczańskich (Morsztynów, Kośłów, Bonerów). Zabudowania pałacowe powstały w XVII w., zainicjował je marszałek nadworny koronny Adam Kazanowski (zm. 1649 r.). Zasadnicza przebudowa obiektu została dokonana przez architekta Jakuba Solariego w latach 1682–1684 na zlecenie ówczesnego właściciela budynku Wawrzyńca Jana Wodzickiego. Powstał wówczas monumentalny pałac z dziedzińcem arkadowym. W rezydencji byli podejmowani władcy polscy: Jan II Kazimierz (kilkukrotnie), Michał Korybut Wiśniowiecki z Eleonorą Habsburżanką, Jan III Sobieski oraz Stanisław August Poniatowski.

Pałac Pod Krzysztofory to jedno z najważniejszych miejsc pamięci w Krakowie. Po wyzwoleniu Krakowa z rąk austriackich, w 1809 r. przez pół roku znajdowała się tu kwatera główna księcia Józefa Poniatowskiego, naczelnego wodza wojsk Księstwa Warszawskiego. Tutaj zapadła decyzja o wybuchu powstania krakowskiego, w lutym 1846 r. ogłoszono Manifest Rządu Narodowego, który miał tu pierwszą swoją siedzibę. Także podczas wydarzeń Wiosny Ludów w 1848 r. spotykali się przedstawiciele środowisk patriotycznych. W 1914 r. w gmachu znajdowało się najważ-

niejsze w mieście biuro werbunkowe do Legionów Polskich, a także koszary legionistów. W listopadzie 1918 r. w pałacu znajdowały się biura Polskiej Komisji Likwidacyjnej.

Krzysztofory to ważne miejsce związane z dziedzictwem kulturowym Krakowa. Tutaj powstawały wybitne dzieła sztuki. W reprezentacyjnej Sali Baltazara Fontany, noszącej nazwę na cześć wybitnego artysty zachował się interesujący strop plafonowy „Strącenie Faetona”. Dzieło wykonane techniką stiukową około 1700 r. należy do znakomitych dzieł sztuki barokowej w Krakowie o włoskiej proveniencji.

W drugiej połowie XX w. Krzysztofory stały się synonimem awangardy i współczesnej sztuki Krakowa. Gotyckie piwnice stały się siedzibą plastycznej Grupy Krakowskiej II. W latach 1961–1980 działał tu teatr Cricot 2 Tadeusza Kantora. W połowie lat 60. XX w. część pałacu została przekazana Muzeum Historycznemu Miasta Krakowa, z czasem budynek stał się siedzibą instytucji.

Z myślą o mieszkańcach Krakowa w Pałacu Krzysztofory prezentowana jest nowoczesna wystawa stała zatytułowana „Kraków od początku bez końca”, na której historia, magia i legenda splatają się z codziennością i współczesnością, tworząc różnorodną, barwną i intrygującą opowieść. Bo taki właśnie jest Kraków. Do połowy listopada 2023 r. w budynku można zwiedzać interesującą, monograficzną wystawę czasową „Włodzimierz Tetmajer – siła barwy i temperamentu”. Później w okresie bożonarodzeniowym corocznie prezentowana jest pokonkursowa wystawa szopek krakowskich.

Krzysztofory są ważnym punktem edukacji na mapie Krakowa, miejscem kompleksowego i dyskusyjnego spojrzenia na miasto, jego dzieje i dziedzictwo. Są nie tylko miejscem przekazywania wiedzy o Krakowie, lecz także doświadczenia miasta, miejscem dialogu ze społecznością Krakowa. Z myślą o jego mieszkańcach Muzeum Krakowa przygotowało nową bogatą i różnorodną ofertę edukacyjną i kulturalną. Zapraszamy do mieszkańców Dzielnicy III odwiedzenia Krzysztoforów!

Dzięki współpracy z Radą Dzielnicy III Prądnika Czerwonego uczniowie z placówek szkolnych z terenu Prądnika Czerwonego, Rakowic i Olszy korzystają z bezpłatnych zajęć muzealnych w Muzeum Krakowa. Największą popularnością wśród młodszych odbiorców cieszą się warsztaty o legendach krakowskich i szopkach krakowskich. W ofercie są też warsztaty dla starszych uczniów o lokacji średniowiecznego miasta, W rycerskiej i miejskiej zbrojowni, czy też Kraków – przystanek niepodległość, podczas tych ostatnich prezentowany jest udział Krakowa w odrodzeniu państwa polskiego w 1918 r. W sprawie bezpłatnych zajęć prosimy o kontakt z biurem Oddziału Pałac Krzysztofory, tel. 12 61 92 335, mail: krzysztofory@muzeumkrakowa.pl

Pałac Krzysztofory. Fot. Muzeum Krakowa

dr Piotr Hapanowicz
kustosz dyplomowany Muzeum Krakowa
kierownik Oddziału Pałac Krzysztofory

50 lat starań, 60 lat działania lotniczego muzeum

Stare zabytkowe samoloty przyjechały na nieistniejącą już bocznicę kolejową jednostki wojskowej przy ul. Ułanów w krakowskich Rakowicach pod koniec września 1963 r. Od tego momentu można liczyć początki krakowskiego Muzeum Lotnictwa Polskiego. Warto jednak wiedzieć, że starania o jego utworzenie były długie, liczące ponad pół wieku!

„W pięćdziesiąt cztery lat od pierwszej polskiej wzmianki o muzeum lotnictwa, trzydzieści lat od stworzenia działu lotniczego w Muzeum Przemysłu i Techniki, siedemnaście – od wznowienia działalności Muzeum Komunikacji po drugiej wojnie światowej – Muzeum Lotnictwa znalazło wreszcie swoje miejsce” pisała Agnieszka Cieślukowa w swojej książce „Muzealnictwo lotnicze w Polsce do 1963 roku. Idea – koncepcje – działania”. Faktycznie, tak właśnie długo środowiska lotnicze starały się o godne upamiętnienie polskiego wkładu w rozwój lotnictwa i zachowanie dla potomnych pamiątek lotniczych oraz samolotów.

Replika samolotu brazylijskiego pioniera lotnictwa Santos-Dumonta Demoiselle z 1906 r. w Narodowym Muzeum Techniki w Warszawie. Fot. Mateusz Drożdż

O muzeum lotniczym rozmawiano w Polsce już od lat międzywojennych. I choć trudno było mówić o zabytkach, skoro eksponaty miały ledwie kilkanaście lat, to głównym problemem było jednak to, w jaki sposób pokazać samoloty. Próbowano je eksponować jako zagadnienie techniczne w Muzeum Przemysłu i Techniki w Warszawie, a po wojnie w Muzeum Techniki w Warszawie. Próbowano jako zagadnienie wojskowe – przed wojną w Poznaniu i po wojnie w Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie. Próbowano jako narzędzia komunikacji do czego się przymierzano już przed wojną, a nie udało się mimo prób już po wojnie, czy jako sportu, choć dziwnym trafem nie znalazło się miejsce na sporty lotnicze w powojennym Muzeum Sportu, a także jako polski wkład w rozwój światowego lotnictwa – z polskimi pionierami oraz ze zwycięzcami Challenge'u 1932 r.

Ulica Seniorów Lotnictwa wiodąca od osiedli Ugorek i Wieczysta do Muzeum Lotnictwa Polskiego upamiętnia tych, którzy polskie lotnictwo tworzyli, a następnie dbali i dbają o godną pamięć o nim. Fot. Mateusz Drożdż

Franciszkiem Żwirką i Stanisławem Wigurą. Jeszcze inaczej podeszła do zagadnienia przedwojenna Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej, która swoje zbiory lotnicze pokazywała jako element wrogiego zagrożenia i promocji obrony polskiego nieba.

II wojna światowa spowodowała, że zebrane w międzywojniu zbiory uległy zniszczeniu. Nie było tego dużo, ale zgromadzono cenne pamiątki odkupione od pioniera awiacji Czesława Tańskiego, a także sporo elementów lotniczych produkowanych przez polski przemysł, do tego kilka samolotów, balony, sprzęt lotniczy – silniki, uzbrojenie, przyrządy, kombinezony, spadochrony – a także modele maszyn, fotografie i dokumenty.

W powojennej Polsce zbiory lotnicze zaczęto ponownie tworzyć niedługo po zakończeniu II wojny światowej, ale z samą ekspozycją były oczywiście problemy, gdyż nie było odpowiednio dużego miejsca w zniszczonej Warszawie, gdzie można byłoby wyeksponować spore gabarytowo przedmioty. Część pokazano na dziedzińcu w Muzeum Wojska Polskiego, ale reszta czekała na lepsze czasy w magazynach.

W końcu sprawę załatwili na początku lat 60. seniorzy lotnictwa – byli piloci wojskowi i cywilni, niektórzy z nich byli kombatantami ludowego lotnictwa z czasów II wojny światowej, którzy mieli swoich kolegów i wychowanków w ministerstwach, wojsku, aeroklubach, zakładach przemysłu lotniczego, prasie i różnorodnych władzach. To oni skutecznie „przepchnęli” pomysł, aby muzeum lotnicze wreszcie powstało. A problem braku odpowiedniej hali wystawienniczej rozwiązali poprzez koncepcje umieszczenia zbiorów na lotnisku w hangarze, który przecież jest naturalnym pomieszczeniem dla maszyn latających.

Jako miejsce rozważano Warszawę lub Wrocław, jednak finalnie – i niespodziewanie dla wielu – zbiory przywieziono do Krakowa, gdzie wygaszano lotnisko pasażerskie w Krakowie-Czyżynach, a w Rakowicach istniał opustoszały wojskowy hangar do wykorzystania odkąd lotnicze jednostki wojskowe trafiły do Balic. I tak, 60 lat temu dziedzictwo polskiego lotnictwa znalazło swój dom w Krakowie.

Mateusz Drożdż

Członek Zarządu Dzielnicy III Prądnik Czerwony

Wakacyjne zmiany w KMK

Linia autobusowa 139 wozi krakowian od 1979 r. Początkowo jej trasa wiodła z Centrum Administracyjnego Huty (Kombinatu) do Cichego Kącika, a od 1983 r. skierowano ją do Bronowic. W latach 1996-2005 oraz 2012-2016 kursowała też wspomagająca ją linia 439. W 2011 r. linię 139 wydłużono do Mydlnik, a w 2021 r. do przystanku kolejowego i parkingu P+R Mydlniki Wapiennik. Jej licząca 22,3 km trasa ze zlokalizowanymi na niej 47 przystankami, której przejazd rozkładowy zajmował 63 min., łącząca wschodnią i zachodnią część miasta sprawiała, że była to najdłuższa dzienna linia autobusowa o charakterze magistralnym, przewożąca najwięcej pasażerów w ciągu doby. Jej popularność spowodowała, że w ostatnich latach w godzinach szczytu kursowała z częstotliwością od 7,5 do 10 minut.

Nowa linia 199 na ul. Dobrego Pasterza. Fot. Krakowskie Autobusy

Zastępcza linia 74 wyjeżdża z pętli na Wieczystej. Fot. Michał Wojtaszek

Niestety w ostatnim czasie funkcjonowanie linii 139 wiązało się z wieloma problemami, na co wpływały jej długość, bardzo duży ruch pojazdów na krakowskich ulicach, liczne korki na trasie przejazdu oraz szereg inwestycji komunikacyjnych prowadzonych w północnych rejonach miasta. Przez to autobusy kursowały na niej bardzo niepunktualnie, przyjeżdżały po 2 lub nawet 3 naraz na przystanek, a opóźnienia poszczególnych kursów wynosiły średnio ok. 1 godz., a nawet sięgały 3 godz. Powodowało to bardzo liczne skargi mieszkańców naszej Dzielnicy. Rada Dzielnicy III Prądnik Czerwony we wrześniu 2022 r. podjęła uchwałę wnioskującą do Prezydenta Miasta Krakowa i Zarządu Transportu Publicznego o wprowadzenie zmian, które wpłyną na poprawę kursowania linii 139 poprzez wprowadzenie alternatywnego rozwiązania wspomagającego obsługę jej trasy, pozwalającą na omijanie najbardziej zakorkowanych miejsc, bądź jej przeorganizowanie.

Wraz z wprowadzeniem wakacyjnych rozkładów jazdy pod koniec czerwca trasę linii 139 z Kombinatu skrócono do przystanku Przybyszewskiego, czyli o 6,2 km (14 przystanków). Aby zapewnić obsługę komunikacyjną na terenie Bronowic i Mydlnik, uruchomiono nową linię 199, która kursuje z pętli Mydlniki Wapiennik P+R po dotychczasowej trasie linii 139 do przystanku Dobrego Pasterza, a następnie biegnie przez ulice Dobrego Pasterza, Majora (powrót: Łepkowskiego), Powstańców i Strzelców do pętli Prądnik Czerwony. Dzięki niej mieszkańcy naszej Dzielnicy zyskali dodatkowe połączenie bezpośrednio w rejon II obwodnicy, Bronowic i Mydlnik. Nowe rozwiązanie sprawdziło się w okresie wakacyjnym, ale dopiero zobaczymy, jak będzie funkcjonować w ciągu roku szkolnego.

Warto zwrócić też uwagę na nietypową sytuację podczas wakacji na Wieczystej. W związku z pierwszym etapem remontu na rondzie Mogilskim wyłączono ruch tramwajowy na ul. Mogilskiej. Dojazd z ronda Czyżyńskiego wzdłuż al. Jana Pawła II do pętli TAURON Arena Kraków Wieczysta zapewniała zastępcza linia tramwajowa 74 kursująca z Mistrzejowic. Możliwe było to dzięki przebudowie pętli tramwajowej na Wieczystej przy okazji remontu ul. Mogilskiej i al. Jana Pawła II w latach 2014-2015. Pierwotnie wyjazd z niej możliwy był wyłącznie w kierunku ronda Mogilskiego. W trakcie inwestycji przebudowano jej układ torowy, umożliwiając wyjazd z niej także w stronę ronda Czyżyńskiego, co po raz pierwszy w historii wykorzystano w ruchu liniowym w tym roku.

Paweł Wójcik
Przewodniczący Komisji Promocji,
Informacji i Łączności z Mieszkańcami
Rady Dzielnicy III Prądnik Czerwony

Szukamy wspomnień z Olszy II

Czy mieszkaliście Państwo lub mieszkacie nadal na Olszy II. Czy pamiętacie czasy sprzed 60, 50, 40 lat, gdy osiedle powstawało i było zasiedlane? Czy pamiętacie, gdzie można było zrobić zakupy, jak wyglądało otoczenie bloków, gdzie bawiły się dzieci – czy może bawiliście się Państwo jako dzieci? Jak wyglądały weekendy na Olszy II, a jak dni codzienne? Czy osiedle czymś różniło się od innych osiedli w Krakowie? Czy dobrze Państwu na nim mieszkano? Kim byli sąsiedzi z klatki, z bloku, z osiedla? Czy na osiedlu odczuwało się wydarzenia ważne w polskiej historii – wybór papieża-Polaka, stan wojenny, wybory 1989 r.? A może radosne chwile sukcesów sportowych polskich piłkarzy na mundialach i sportowców na igrzyskach olimpijskich?

Powstaje książka poświęcona Olszy II. Na razie jej twórcy zbierają materiały archiwalne, zdjęcia oraz wspomnienia mieszkańców, w pierwszym etapie skupiając się na kontakcie z osobami pamiętającymi początki tego osiedla.

Napis na bloku na Olszy II. Fot. Mateusz Drożdż

Jeśli pamiętają Państwo, Państwa Rodzice, Rodzina lub sąsiedzi początki osiedla Olsza II i zechcecie podzielić się wspomnieniami, to autorzy książki chętnie skorzystają z Państwa uprzejmości.

Autorzy chcieliby usłyszeć np. o tym jak wyglądało kiedyś to osiedle? Od kiedy Państwo tam mieszkacie? Skąd pochodzili sąsiedzi? Gdzie pracowali? Gdzie robiło się zakupy? Gdzie dzieci chodziły do szkół czy

przedszkoli? Czy na Olszy były jakieś punkty gastronomiczne, co tam można było zjeść? Jak wyglądało życie sąsiedzkie? Czy sąsiedzi zapraszali się nawzajem do mieszkań? Jak dorośli spędzali czas po pracy? Czy były jakieś czyny społeczne? Na czym one polegały? Kto je organizował? Czy wielu sąsiadów miało samochody? Czy były jakieś niecodzienne wydarzenia godne zapamiętania? Może im-

List do redakcji „Dziennika Polskiego”, opublikowany 5 września 1968 r., ze skargą czytelników na brak chodników na Olszy II.

KRONIKA KRAKOWSKA

W Osiedlu Olsza II oraz przy ul. Wesoła i Łagiewnickiej

Młodzież otrzyma trzy nowe szkoły

Weszło już w dobrą tradycję, że każdy rok szkolny krakowska młodzież rozpoczyna w nowych, pachnących jeszcze farbami obiektach. Tradycji stanie się zadość także w najbliższy wtorek, w dniu rozpoczęcia nauki. Oprócz bowiem wielu wyremontowanych i odświeżonych szkół, oddane zostaną do użytku trzy nowe: podstawowa szkoła osiedlowa i dwie szkoły – tysiąclatki.

Ostatnią kosmetykę przeprowadza się w dnie oczekiwanej i bardzo potrzebnej szkole podstawowej w os. Olsza II, gdzie przecież mieszka już ponad 8 tys. krakowian. Będzie to kompleksowo wykonany obiekt wraz z gotowymi już boiskami sportowymi i specjalnie urządzonej ulicą asfaltową. Szkołę wybudowano na podstawie adaptowanej dokumentacji typowej; posiada ona 18 izb lekcyjnych, gabinet specjalistyczny, dużą salę gimnastyczną oraz pomieszczenia dla świetlicy, biblioteki i stołówek.

Podobny obiekt, fundowany jako szkoła-tysiąclatka przez pracowników krakowskiego budownictwa, otrzymała kandydatki do tego zawodu. Przy ul. Wesoła

w Bronowicach powstaje cały zespół szkół budowlanych, a 3 września gotowy będzie budynek szkolny i duży internat. W przyszłym roku urządzi się tu jeszcze pracownia i warsztaty. Drugą tysiąclatką jest szkoła specjalna przy ul. Łagiewnickiej w Podgórzu.

Tak więc od wtorku krakowscy uczniowie korzystają już będą z 10 szkół-pomników, a w najbliższym czasie otrzymają także budowane przez zalogę „Kable” technikum elektrotechniczne przy ul. Kamieńskiego. Do budowy tych szkół w olbrzymim stopniu przyczynili się sami mieszkańcy Krakowa, gdyż w ciągu czterech i pół lat zebrali na ten cel blisko 145 mln zł. (jur)

Telefoniczne zgłoszenia na naprawę telewizorów

Od 1 września br. Stacja Obsługi Telewizyjnej przy ul. Brackiej 2, przyjmować będzie w godz. 10–17 telefoniczne zgłoszenia na naprawy gwarancyjne i odpłatne telewizorów od mieszkańców śródmieścia. Wszystkim zainteresowanym podamy numer stacji: 335-32. O ile to

Kwiaty od kinomanów

Popularny aktor amerykański polskiego pochodzenia, Mitchell Kowal spotkał się z krakowską publicznością

Informacja o nowej szkole na Olszy II w „Dzienniku Polskim” z 31 sierpnia 1963 r.

prezy na lotnisku? Wizyty papieskie? Wypadki drogowe? Pożary? Wydarzenia stanu wojennego? Strajki w latach osiemdziesiątych? Czy były jakieś charakterystyczne zwyczaje, czy zwyczajowe nazwy używane na Olszy

Jacús — w sprawie obchodów

Kochany „Dzienniku”!

Jak ogłosiło Echo Krakowa, wkrótce, albo jeszcze wcześniej, obchodzić będziemy „Dzień Latawca”, potem będziemy obchodzić „Dzień Procy”. A tymczasem musimy obchodzić, i to z daleka chuliganów, ze względu na brak w nowych osiedlach (np. Olsza II i Ugorek) oświetlenia.

Ucałowania

Jacús Zojaczek

Rubryka redakcyjna wyśmiewająca niedociągnięcia w Krakowie, które dziennikarze mogli skrytykować, a w tym przypadku brak oświetlenia ulicznego na Olszy II. „Dziennik Polski” z 4 października 1964 r

II? Czy były jakieś bloki bardziej „reprezentacyjne”, „lepsze”, czy „gorsze”? Czy Państwo lub sąsiedzi mieli jakieś zwierzęta w mieszkaniu? Czy mieszkali tu także osoby innej narodowości? Cudzoziemcy, studenci z zagranicy, Romowie? Czy znacie Państwo swoich obecnych sąsiadów? Jak zmieniło się życie na osiedlu?

Jeśli będziecie się chcieli umówić na nagrywany wywiad o Państwa wspomnieniach o dawnej Olszy II widzianej Państwa oczami proszę o kontakt mailowy: mateusz.drozd@onet.pl, telefoniczny (605 44 88 01) lub za pośrednictwem Rady Dzielnicy III: 12 412 49 13 w godzinach pracy biura.

Mateusz Drożdż

Członek Zarządu

Dzielnicy III Prądnik Czerwony

Rada i Zarząd Dzielnicy III
Prądnik Czerwony
dzielnic3.krakow.pl

BUDŻET OBYWATELSKI 2023

Gdzie będzie można zgłasować:

park Reduta: 23 września 2023 (sobota) w godzinach 12.00 - 16.00

plac zabaw przy ul. Meissnera – Ślicznej 12A: 24 września 2023 (niedziela) w godzinach 10.00 - 12.00

park Zaczarowanej Dorożki: 30 września 2023 (sobota) w godzinach 12.00 - 16.00

plac zabaw obok bloku Miechowity 15A: 1 października 2023 (niedziela) w godzinach 11.00 - 13.00

wejście na teren Muzeum Lotnictwa Polskiego od ul. Seniorów Lotnictwa:

1 października 2023 (niedziela) w godzinach 15.30 - 17.00

siedziba Rady Dzielnicy, ul. Naczelną 12

od 22 września do 6 października bez weekendów w godzinach od 18.00 do 19.00

a także w następujących instytucjach w godzinach ich pracy:

PAL Olsza, Kraków, ul. Brogi 26

PAL Ugorek, Kraków, ul. Ugorek 1

Biblioteka Kraków - Filia nr 9, Kraków, ul. Dobrego Pasterza 6

Biblioteka Kraków- Filia nr 10, Kraków, al. 29 Listopada 59

Biblioteka Kraków - Filia nr 11, Kraków, ul. Bosaków 11

Biblioteka Kraków - Filia nr 12, Kraków, ul. Łąkowa 27

Biblioteka Kraków- Filia nr 13, Kraków, ul. Dzielskiego 2

Biblioteka Kraków - Filia nr 14, Kraków, ul. Ugorek 14

Biblioteka Kraków - Filia nr 15, Kraków, ul. Dobrego Pasterza 100